

prima instanță: N. Pasecinic

dosarul nr. 2ra-1888/17

instanța de apel: L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

DECIZIE

1 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Lilia Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lilieii Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tehnocrat” și Stelian Moraru cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnocrat” și Stelian Moraru, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii

constată:

La 23 noiembrie 2015, Lilia Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în baza contractului de credit nr. C.L. 1445-498 din 6 septembrie 2013, BC „EuroCreditBank” SA a acordat SRL „Tehnocrat” un credit bancar în sumă de 300000 lei pentru investiții în activitatea de antreprenariat, cu scadență la data de 5 septembrie 2016.

Remarcă că la 9 septembrie 2013 BC „EuroCreditBank” SA a transferat din contul de credit în contul curent al SRL „Tehnocrat” suma de 300000 lei.

Indică că executarea obligațiilor contractuale a SRL „Tehnocrat” a fost garantată cu ipoteca bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Zelinski, 38/4 ap. 23, ce-i aparține cu drept de proprietate.

Notează că pe parcursul termenului de creditare de către SRL „Tehnocrat” au fost încălcate condițiile contractului de credit ce se refereau la termenul achitării

plăților lunare, astfel banca la data de 6 martie 2015, s-a adresat față de ea cu acțiune privind executarea dreptului de ipotecă.

Mai indică că Stelian Moraru, care este și administratorul SRL „Tehnocrat”, se eschiva în vederea achitării sumelor luate pentru activitatea întreprinderii.

Sușține că acesta a fost informat de bancă despre intenția de a exercita dreptul de ipotecă din cauză că SRL „Tehnocrat” nu-și onorează obligațiile contractuale.

Remarcă că nu a primit nimic din creditul acordat SRL „Tehnocrat”, însă reieșind din prevederile contractului de ipotecă din 6 septembrie 2013 prin faptul că a asigurat executarea obligațiilor asumate de SRL „Tehnocrat”, a fost impusă de situația să împrumute sume enorme de bani ca să achite sumele datorate băncii.

Subliniază că existând riscul să-și piardă apartamentul, la 6 mai 2015, dânsa a achitat integral BC „EuroCreditBank” SA suma datorată de SRL „Tehnocrat” în mărime de 271377,77 lei, iar prin încheierea Judecătoriei Botanica din 12 mai 2015 a fost admis renunțul BC „EuroCreditBank” SA la acțiune, procesul civil fiind încetat.

Sușține că la 20 iunie 2014, a fost perfectată recipisa, potrivit căreia Stelian Moraru și-a luat angajamentul de a achita creditul în baza contractului nr. C.L. 1445-498 din 6 septembrie 2013 luat de la BC „EuroCreditBank” SA pentru care a fost gajat apartamentul ei.

Consideră că astfel Stelian Moraru a recunoscut datoria, ce rezultă din suma creditului acordat de BC „EuroCreditBank” SA.

Afirmă că până în prezent copârâții nu au restituit sumele datorate ei în mărime de 285377,77 lei, luate de la bancă pentru necesitățile întreprinderii.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 1414 Cod civil, art. 166-167, 236-241 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul pârâților SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru în beneficiul său suma de 285377,77 lei cu titlu de datorie și taxa de stat în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 8 septembrie 2016 acțiunea a fost admisă.

A fost încasat în mod solidar de la SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru în beneficiul Lilieii Zastavnișcaia datoria în sumă de 285377,77 lei și taxa de stat în sumă de 8561,33 lei, în total suma de 293939,10 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, a fost admis apelul declarat de SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea integral ca neîntemeiată.

La 11 august 2017, Lilia Zastavnișcaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că la 30 martie 2017 a avut loc ședința de judecată unde Stelian Moraru a înaintat un demers de reclamare a probelor, care a fost admis prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, iar examinarea cauzei a fost amânată pentru data de 18 mai 2017, orele 12.00.

Explică că în motivarea deciziei instanța de apel a indicat că ambele părți au fost prezente la ședința din 30 martie 2017, astfel cunoșteau despre data și ora pentru care s-a amânat examinarea cauzei, însă nu s-au prezentat în ședința fixată pentru 18 mai 2017, orele 12:00, nu au anunțat motivele absenței, motiv din care colegiul, ținând cont și de faptul, că au parvenit răspunsurile la interpelarea instanței de reclamare a probelor, a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa părților, conducându-se de prevederile art. 379 alin. (1) CPC.

Menționează că cele indicate în decizia instanței de apel nu corespund realității și circumstanțelor reale.

Subliniază că ședința de judecată din 18 mai 2017 trebuia să aibă loc la orele 14:00, dar nu cum este indicat la orele 12:00, fapt ce se confirmă prin informația despre ședința de judecată de pe site-ul Curții de Apel Chișinău, prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 30 martie 2017, cât și prin descifrările de pe discul cu înregistrarea audio a ședințelor de judecată.

Indică că la 18 mai 2017, orele 13:30, se afla în sala de judecată și aștepta ora preconizată pentru examinarea cauzei civile, când Colegiul Curții de Apel Chișinău s-a retras în deliberare, iar la întoarcere a fost dat citirii inclusiv dispozitivului deciziei, pe cauza în litigiu, la ce a făcut obiecții, însă fără rezultat.

Mai susține că nu a făcut cunoștință cu răspunsurile parvenite la interpelarea din 30 martie 2017, acestea nu i-au fost prezentate.

Mai mult, în decizia instanței de apel absolut nimic nu este indicat despre acestea, nicio analiză, nicio referire ce combat sau probează poziția uneia din părți, ori instanța le-a considerat necesare pentru examinarea obiectivă și multiaspectuală a cauzei.

În opinia recurentei Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial circumstanțele de fapt a cauzei, instanța a conchis că ordinele de plată care probează pretențiile nu pot fi apreciate ca probe pertinente și concludente, nefiind argumentat motivul în acest sens.

Totodată, instanța de apel a conchis că niciun înscris prezentat de ea (ordine de plată, recipisă) nu dau naștere cărorva obligațiuni ale intimaților față de ea.

Invocând prevederile art. 118 alin. (1), 121, 122 alin. (1) CPC, susține că a prezentat un șir de documente care confirmă temeinicia acțiunii.

Astfel, consideră că a fost lipsită de dreptul la un proces echitabil, în conformitate cu jurisprudența CEDO, în special obligația pozitivă a statelor de a asigura la nivel național dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 al Convenției.

La 16 octombrie 2017, SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru au depus referință, prin care au solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de Lilia Zastavnițaia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 5 iunie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 147), iar careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în termenul legal.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2017, recursul declarat de Lilia Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 370 alin. (2) CPC, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe, *citează părțile și alți participanți la proces*, propunându-le să depună, cu cel puțin 3 zile înainte de judecarea apelului, noi referințe și înscrisuri la dosar.

În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (1) și (3) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Raportând la caz aceste prevederi legale, instanța de recurs va reține că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 18 mai 2017, examinarea cererii de apel depuse de SRL „Tehnocrat” și Stelian Moraru împotriva hotărârii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 8 septembrie 2016, a avut loc în lipsa părților (f. d. 140).

Instanța de recurs constată că, deși prin încheierea din 30 martie 2017, ședința de judecată a fost numită pentru data de 18 mai 2017 *ora 12:00*, conform informației de pe site-ul Curții de Apel Chișinău, rezultă că ședința de judecată în cauza dată a fost stabilită pentru data de 18 mai 2017 *ora 14:00* (f. d. 155).

Important, la acest capitol, este de menționat că la materialele pricinii lipsește o copie a citației care ar confirma informarea părților cu privire la ora exactă a desfășurării ședinței de judecată în instanța de apel din data de 18 mai 2017.

Drept urmare, instanța de recurs constată că, deschizând ședința de judecată la ora *12:10*, fapt ce expres rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f. d. 140) și, judecând cererea de apel în lipsa intimatei Lilia Zastavnițaia, în situația în care conform informației indicate pe site-ul Curții de Apel Chișinău, a fost stabilită o oră ulterioară celei de deschidere a ședinței de judecată și examinare a cauzei (ora *14:00*), instanța de apel a lipsit intimata Lilia

Zastavnițaia de posibilitatea, în primul rând, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, astfel, prin urmare, fiind admisă încălcarea prevederilor art. 27 alin. (1) CPC.

Or, în circumstanțele descrise, indicarea orelor diferite de desfășurare a procesului, se va echivala cu necitarea legală a părților în proces.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Sub aspectul celor relatate, este cert că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de procedură, fapt ce dictează admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Lilia Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liliei Zastavnițaia, reprezentată de avocatul Constantin Bria împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tehnocrat” și Stelian Moraru cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișica-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu